

Роҳандозии низоми имтиҳонҳои марказонидаи дохилшавӣ ба муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёна ва олии касбии ҷумҳурӣ (ИМД) тавассути Маркази миллии тести назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Марказ) аз ҷумлаи намоёнтарин комёбиҳои соҳаи маорифи кишвар ба ҳисоб меравад. Бовари аҳли ҷомеа сол аз сол ба Марказ ва низоми ИМД меафзояд ва роҳбарияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳам, бахусус Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки муассисаи мазкур аз лиҳози идорӣ таҳти тобеияташон фаъолият дорад, ҳамасола қаноатмандиашонро аз кори он иброн медоранд.

Марказ ба дастовардҳои нав ба наваш қонеъ нагардида, ҳамеша барои такмилу таҷдиди низом меқӯшад. Ин аст, ки ҳар сол дар низом ҷиҳати беҳбуд бахшидани он, фароҳам овардани шароити беҳтар ба довталабон барои иштирок дар ИМД ва дастрасии баробар ба таҳсил, мусоидат кардан дар баланд бардоштани сифати таҳсилот тағйироту навгонии рух медиҳад.

Навгонии назаррас дар ИМД таҳияи тарҳи нави маҷмӯи фанҳои имтиҳонӣ аст, ки имсол ба роҳ монда хоҳад шуд ва шумо, довталабони азиз, нахустин ширкаткунандагони ИМД тибқи тарҳи нав хоҳед гардид. Мувофиқи ин тарҳ дар ИМД 2 қисми имтиҳони тавассути Марказ баргузоршаванда вучуд дорад: А (имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ – синфи 11-ум) ва Б (имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумии асосӣ – синфи 9-ум). Довталабон, вобаста аз зинаи таҳсилоташон, танҳо яке аз ин қисмҳоро месупоранд: онҳое, ки дорои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфи 11-ум), ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ ҳастанд, қисми А (имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ) ва довталабони дорои таҳсилоти умумии асосӣ (синфи 9-ум) қисми Б (имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумии асосӣ). Тавре ки маълум аст, солҳои пеш довталабони дорои таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфи 11-ум), ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ дар ИМД асосан аз ду қисм имтиҳон месупориданд: қисми А ва қисми Б. Азбаски солҳои пеш қисми Б барои ифодаи “имтиҳони ихтисос” истифода мешуду ҳоло он барои ифодаи “имтиҳон дар заминаи барномаҳои таълимии таҳсилоти умумии асосӣ”, ки қаблан “қисми АБ-9 (имтиҳони умумию ихтисос)” ном дошт, ба қор меравад, зарур аст, ки минбаъд қисми Б бо “имтиҳони ихтисос” иштибоҳан як чиз доништа нашавад.

Яке аз ҳадафҳои татбиқи тарҳи нави маҷмӯи фанҳои имтиҳонӣ дар низоми ИМД коҳиши сарборӣ ва фишори равонӣ ба хатмкунандагон аст, ки дар як фосилаи замони кӯтоҳ (аз соли таҳсили 2018-2019) бояд аз якҷанд фан ҳам дар аттестатсияи хатми муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ ва ҳам дар ИМД имтиҳон месупориданд. Чунин тарҳ барои хубтар омода шудани довталабон ба имтиҳонҳои мазкур имконияти бештарро фароҳам меорад. Бинобар он ки тарҳи нави маҷмӯи фанҳои имтиҳонӣ якҷанд хусусияту қоидаҳои навро дорад, барои фаҳмидани моҳияти он ва роҳ надодан ба иштибоҳ бояд маълумоти дарҷашта оид ба ин мавзӯ дар дастур бодикқат мутолиа карда шавад.

Мо ҳар яки шуморо, довталабони азиз, таъкид карданием, ки барои донишҷӯй шудан илм омӯзед, барномаҳои таълимии муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёнаро азхуд бикунед, ба имтиҳонҳо хуб омода шавед ва фақат ба донишу маҳорату лаёқати худ таъя намоед, на ба чизеву каси дигаре ва фирефтаи ашхоси қаллобу маккор нагардед, зеро дастгири шумо барои донишҷӯй ва соҳиби маълумот (таҳсилот)-и миёна ё олии касбӣ шудан танҳо донишу кӯшишатон хоҳад буд. Омӯзишу ҷӯйиш ва кӯшишу пӯйиш шуморо донишҷӯй ва соҳиби касбу ҳунари дилхоҳатон ва ояндаи шоиста, зиндагии арзанда мегардонад.

Марказ имсол низ маҷмӯаҳои саволу масъалаҳои тестро, ҳамчун намуна аз тестҳои ИМД-и соҳаҳои гузашта, таъия ва чоп кардааст, ки то 40 %-и саволномаҳои тести ҳар фанни имтиҳон дар ИМД аз ин маҷмӯаҳо такроран истифода мешавад. Ин китобчаҳо ба муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ ва миёнаи касбии ҷумҳурӣ ройгон тақсим гардида, гунаи электрониашон дар сомонаи Марказ гузошта шудааст. Истифода аз ин маҷмӯаҳо, инчунин аз хизматрасони "Худро бисанҷ", ки Марказ онро ба тариқи бархат (онлайн) дар сомонааш роҳандозӣ кардааст, барои ба ИМД омода шудани довталабон хеле кумак хоҳад кард.

Барои ба ҳадаф расидан дар роҳи донишҷӯй, бар замми омодагии хуб ба имтиҳонот, доништан ва риоя кардани шарту қоидаҳои бақайдгирӣ ва имтиҳонсупорӣ низ зарур аст. Огоҳӣ аз расмиёту шарту талаботи муқарраршуда ва риояи онҳо зимни номнависӣ ҷиҳати иштирок дар ИМД ва баъдан супоридани ин имтиҳонҳо барои ба зинаи донишҷӯй қадам мондани ҳар довталаб басо муҳим мебошад.

Дастури иттилоотию методи "Роҳномаи довталаб", ки бо ҳамин мақсад таъия ва дастраси шумо гардонидани шудааст, коратонро барои омодагӣ ба ИМД осон хоҳад кард. Аз ин рӯ, хондани ин дастур ва доништани маълумоти дахлдор аз он барои довталабону падару модари онҳо, омӯзгорон ва алоқамандони дигари ИМД зарур аст.

Кормандони Марказ пайваста довталабону падару модари онҳоро таъкид менамоянд, ки ҳангоми бақайдгирӣ ва имтиҳонсупорӣ, бахусус дар интиҳоби ихтисос ва муассисаҳои таълимӣ, хушёрӯ бодикқат ва дурбин бошанд, чунки бепарвоёнаю саҳлангорона амал кардан дар ин маврид довталабро ба ғалаткорӣ ва ҳатто, ба кӯйи номуродӣ бурданаш мумкин аст. Бинобар ин, ҳеҷ гоҳ таваккалӣ амал накарда, пеш аз интиҳоби ихтисосҳо ба воситаи дастури иттилоотию методи "Роҳномаи довталаб" ва маводди дигари иттилоотие, ки Марказ нашр мекунад, инчунин аз сомонаи Марказ маълумот гиред, бо кормандони Марказ ва мутахассисони дигари огоҳ машварату маслиҳат намоед.

Комебӣ ёратон бод!

Хуршед Иқромӣ,
директори Маркази миллии тести
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон